

*Obraćamo se crnogorskoj javnosti, predsjedniku Crne Gore Jakovu Milatoviću, predsjedniku Skupštine Crne Gore Andriji Mandiću, premijeru Milojku Spajiću, nadležnom Ministarstvu kulture i medija i njegovoj čelnici, ministarki Tamari Vujović, povodom ovogodišnjeg izbora laureata najvećeg državnog priznanja Crne Gore – Trinaestojulske nagrade. *

Dijelimo ogorčenost crnogorske javnosti zbog kršenja Zakona prilikom dodjele ovog najvećeg državnog priznanja. Naime, članom 17. Zakona o državnim nagradama, stav 3 jasno je propisano da se samo jedna Trinaestojulska nagrada može dodijeliti u jednoj oblasti. Šta više, nadležno Ministarstvo kulture i medija je prilikom raspisivanja Konkursa za nagradu 30.05.2025. godine na sajtu Ministarstva, eksplicitno navelo upravo gore napisano, u jednoj oblasti se može dodijeliti samo jedna godišnja Trinaestojulska nagrada. Ove godine je žiri u sastavu: prof. Nikola Rakočević, Želidrag Nikčević, prof. dr David Kaljaj, doc. dr Radoslav T. Stanišić, dipl. ing. el. Miodrag Živković, urednik Danilo Marunović i prof. dr Dragan Koprivica dodijelio sve tri nagrade laureatima iz iste oblasti - kulturno i umjetničko stvaralaštvo. Nadležno Ministarstvo i ministarka Vujović ne vide ništa sporno u očiglednom kršenju Zakona i čestitaju dobitnicima ove prestižne nagrade. Nakon bure koja se podigla u javnosti saznajemo da djelo pod nazivom “Kuća beskućnika” Bećira Vukovića nije upisano u COBISS bazu podataka, niti je katalogizirano. Pod međunarodnim standardnim brojem knjige - ISBN koje Ministarstvo kulture i medija šalje zainteresovanoj strani nalazi se djelo pod drugim naslovom, izdato 2024. godine, pa se pitamo da li je žiri profesionalno obavio svoju ulogu i nagradu dodijelio najzaslužnijim kandidatima.

Osim toga, zanimljiv je i istorijat dodjele Trinaestojulske nagrade, gdje se od 2019. godine kada i stupa na snagu Zakon o državnim nagradama, isti krši iz godine u godinu, što se može jasno sagledati po tome ko su bili prethodni dobitnici. Ono što nam pokazuje da je Crna Gora daleko od zrelog i pravednog društva je činjenica da su laureati uglavnom umjetnici i kulturni stvaraoci, po pravilu muškoga roda, a tek ponekad se “provuče” i poneki naučnik, iako je naučna zajednica u Crnoj Gori dovoljno velika i što je još važnije, postiže zavidne rezultate koji je stavljaju u rang savremenih i bogatih naučnih društava sa dugom tradicijom.

Ove godine među kandidatima su bile žene, koje su veoma rijetko birane kao dobitnice nagrade. Među njima su i dvije naučnice, dr Snežana Dragićević i dr Snežana Vuksanović, od ranije svojim radom poznate široj naučnoj zajednici, koje su nedavno otkrile i publikovale novi rod i vrstu za nauku*, Petrolanium crnojevicii* Dragićević, Vuksanović i Surina. Od momenta kada je ovo otkriće obnarodovano, skoro da nije bilo medija u Crnoj Gori i regionu koji nije prenio ovu vijest. Naravno, otkriće su sa pažnjom i poštovanjem dočekali i naučnici iz struke, širom svijeta. Čak i laicima je bilo jasno kolika je vrijednost ovog otkrića koje je i samu Crnu Goru

visoko pozicioniralo na svjetskoj naučnoj sceni. Crnogorska javnost je nepodijeljena, a nije da se ne dijelimo po mnogim pitanjima, kada je u pitanju ova biljka, koja simbolizuje sve ono što je Crna Gora : slobodna, svoja i lijepa!

Zato tražimo da žiri povuče odluku o dodjeli Trinaestojulske nagrade za 2025. godinu, jer će na taj način pokazati da poštuje Zakone, državu Crnu Goru i njene građane. Tražimo da izvrši ozbiljnu i nepristrasnu valorizaciju svih kandidata na osnovu njihovih dostignuća kojima doprinose afirmaciji Crne Gore i da ponovo glasa o ovogodišnjim laureatima.

U prilogu dostavljamo spisak podrške koju smo prokupili do sada.

Srdačan pozdrav,

Belma Šestović - inicijativa *Glas nauke za pravdu*